

Notat

Dato: 09.07.2026
Journalnummer: 24/7094

Opdeling af kommunen i afregningsområder

Baggrund

Kommunen er efter Serviceloven og Ældreloven forpligtet til at sikre borgernes ret til frit valg af leverandør af personlig pleje og praktisk hjælp. Frit valg kan tilrettelægges enten gennem aftaler med private leverandører eller via en fritvalgsbevisordning, hvor borgeren selv vælger en CVR-registreret leverandør.

Norddjurs Kommune er i dag ét samlet afregningsområde for levering af helhedspleje efter ældreloven og personlig pleje og praktisk hjælp efter serviceloven, og frit valg sker gennem fritvalgsbeviser.

Såfremt en privat leverandør ønsker at blive godkendt som leverandør, skal leverandøren levere ydelser i hele afregningsområdet, det vil sige både på fastlandet og på Anholt. Anholt er imidlertid en geografisk isoleret ø med begrænsede forbindelsesmuligheder til fastlandet og et relativt lavt befolkningsgrundlag. De særlige geografiske forhold medfører væsentligt højere transport- og driftsomkostninger end på fastlandet. Samtidig er antallet af borgere med behov for hjælp begrænset, og efterspørgslen efter frit valg på Anholt forventes ligeledes at være begrænset.

Forvaltningen har været i dialog med en privat leverandør, som har tilkendegivet interesse for at levere ydelser på fastlandet. Leverandøren vurderer dog, at det ikke er muligt at drive en rentabel forretning, hvis leveringsforpligtelsen samtidig omfatter Anholt.

Den nuværende konstruktion kan derfor udgøre en barriere for tiltrækning af private leverandører og dermed begrænse borgernes muligheder for frit valg på fastlandet.

Forslag til løsning: Opdeling i to afregningsområder

Forvaltningen foreslår, at kommunen opdeles i to afregningsområder: 1) Fastlandet og 2) Anholt. Opdelingen vil gøre det muligt for private leverandører at byde ind på eller blive godkendt til levering på fastlandet uden samtidig at være forpligtet til at levere ydelser på Anholt.

Forvaltningen vurderer, at kommunen lovligt kan opdeles i to afregningsområder og fastsætte særskilte takster for de to områder. Lovgivningen stiller ikke krav om, at frit valg skal tilrettelægges ens i hele kommunen. Det afgørende er, at borgerne har en reel mulighed for frit valg inden for de rammer, som lovgivningen fastsætter.

På Anholt tilbydes borgerne fortsat et frit valg gennem fritvalgsbevisordningen, således at borgerne ligesom i dag kan vælge en CVR-registreret virksomhed til at levere den visiterede hjælp.

Forvaltningen vurderer, at Anholt's særlige geografiske forhold udgør en saglig begrundelse for en forskellig tilrettelæggelse af borgernes frie valg. Øens begrænsede befolkningsgrundlag, de højere transportomkostninger og de begrænsede forbindelsesmuligheder gør det vanskeligt at etablere et marked for private leverandører på samme vilkår som på fastlandet.

Konsekvenser ved opdeling i to afregningsområder

En opdeling af kommunen i to afregningsområder vil medføre, at der skal fastsættes særskilte takster, som afspejler de faktiske omkostninger ved levering af hjælpen i de to områder.

Løsningen forventes at forbedre mulighederne for at tiltrække private leverandører til fastlandet, da leverandørerne ikke samtidig skal kunne levere ydelser på Anholt. Dermed styrkes mulighederne for frit valg for borgere på fastlandet.

For borgere på Anholt vil frit valg fortsat være muligt gennem fritvalgsbevisordningen, som giver mulighed for at vælge en CVR-registreret leverandør.

Løsningen vurderes samlet at styrke mulighederne for frit valg på fastlandet, samtidig med at Anholt-borgernes adgang til frit valg opretholdes inden for lovgivningens rammer.